20-ter Jahrgang Nr. 47. Jüdische Pester Zeitung. Mittwoch, 25. April, 1888.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 3.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden Oestr. W.
Halbjährig 4 Gulden Oestr. W.
Vierteljährig 2 Gulden Oestr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. — kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Anoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וואָכענטלעך דריימאָל.

רעדאַקציאָן אונד אַדמיניס-
טראַציאָן בעפינדען זיך:
בודאַפּעסט,
וואַיצנער־רינג נר. 3.
פּראַנומעראַציאָנס־פּרייס:
פיר אָסטערייך־אונגאַרן
גאַנציאָרינ 8 גולדען — אויסטר. וו.
האַלבייאָרינ 4 גולדען — אויסטר. וו.
ווערטעלייאָרינ 2 גולדען — אויסטר. וו.
פיר דאָס אויסלאַנד
גאַנציאָרינ 10 גולדען — קר. 6. וו.
האַלבייאָרינ 5 גולדען — קר. 5. וו.
ווערטעלייאָרינ 2 גולדען — קר. 5. וו.
פּראַנומעראַציאָנען
ווערען יעדען טאָג אנגענומען.
אַנאָנצען ווערען נאָך אויפליגענדעם טאַריף בערעכנעט.

בודאַפּעסט מיטוואָך יד׳ איר, תרמ״ח. Erscheint wöchentlich dreimal. צוואַנציגסטער יאָהרגאַנג נר. 47. 1888

פאַם קאַיזער פריעדריך.

דאָס זייט פאַרגעסטערן איינגעלייפענען בעריכט אויבער דאָס בעפינדען דעם דייטשען קאַיזערס דייטען:

בערלין, 23. אפּריל. דאָס קראַנקהייטס־נאַטור דעם קאַיזערס שיינט איך דאָ אין גנעסטע קרייזס אַ בעדייאוונדערונג צו האָבען. איך איינע בעפעסערונג טאָג פאַלגט איינע, וועלכע־קעגען שלאַף בעגלייטעט נאַכט, דאָס פיבער איז לאַנגאַם נעפאַלען. דאָס אַטהמען איז נאָך אַלשטאַרק פריי אויף, עפּעס אויך דאָ נאָך פאַלשטאַרק פריי. דער צושטאַנד אַלגעמיין איז אַזוי גוט, אַז מאַן האָפט אַז דאָס פיבער וועט אַלגעמיין אָפט אויפהערען.

בערלין, 24. אפּריל. דאָס אַלגעמיינע צושטאַנד שרייבט: בייא דעם קאַיזער איז אַ גוטער זייט דאָס פיבער נעשוואַכט. דאָס אַטהמען איז אַזוי פריי, אַז דאָס אַלגעמיין אַפּעטיט איז אין אַ גוטען פאַל. דאָס שלאָפען איז אַזוי אַז מאַן האָט אַ גוטע רוהע. דאָס אַלגעמיין אַרטען פלייש, וויסקעס נעמען, מיט מיט מרי בעצוקלער אויר איינע נעשפּרעכענע מענגע וויסקעס בראַכען. דאָס שלוקען בעייטיט קיינע בעשווערדען. דער קאַיזער בראַכטע נעסטערן נאַכמיטאָג אינגעפאַר איינע שטונדע אויף דעם וואָגען צו. אינע פאַן דייעער פעראַנדערונג אין אינדערהיילונג אינגעפאַרען.

בערלין, 24. אפּריל. דער קאַיזער איז אויפגעשטאַנדען. אים דאָ קאַנען פאַן עגלאַנד צו עמפּפאַנגען אויר צאָ זיך נאָך הערצליכער בעגריסונג דערזעלבען צוריקקו. דאָס בעפינדען דעם קאַיזערס וואָר מאָנאַטליכער בעפרידיגונג אויר דאָס דערזעלבע מיט דערעם מיליטאַרישע פאַרטראָאָן אָן.

* * *

פאַן אָנגאַנג יוניי איס דער אינטענזע קאַנזער פריעדריכס פאַרגעדעם געמעלדעט:

אַלס נעגען 4 אויר אים פּוליקס דאָס נעזיכט זיך פערבייטעט, עס נעהט דעם קאַיזער בעסער. דעגעט אינער דער נאָך טויזענדען צאַהלען. דאָס שלאָס אינשטעדענען מעגען איינע דאָגע איינע קלייגע אָבערהאַשיג פיר דען קאַיזער אָן. דאָ זאַמעלט פאַן דען אַנוועזענדען פיילכען בוקעטס, וועלכע צו אייגעס גאַסען שטייסט נעבעגען אויר דעם קאַיזער דורך פערמיטעלונג דעם אַפּפּצירערס דער שלאָסוואַכט אינערהאַלב אויערדע. דער קאַיזער וואָר פריינדליך אויערראַשט, אַטהמענד מיט לוסט דען בלומענדופט אין אויר שרייבט אויף אייגען צעטעל דאָ דאָגקעמוואַרט: „וויסט דאָ קאַיזערין דאָרט דאָגן קאַמעט דאָ וואָהל, דער דאָגע איינע וואָרט צו אַגען.“ דאָ קאַיזערין בעשיידט דאָ דאָגע איינע פרייא דאָ. פעסטער, אין דאָס שלאָסס בעגלייטענט איהר מיט טראָגען דער יוגענד, דער קאַיזער דאָ דאָגבערפייט נעזעהען, דאָגע דאָ בלוי מען אין בריסט נעדריקט אויר לאָסס דעם פאַלגע הערצליכסטען דאָנק אָגען פיר דיעזען בעזוכ. דער לעבען דער אַהם איינע שאָגע שטונדע לאַנגע פערזיילען אין בעדען בלאָס דאָ קאַיזערין־יוניי אויר דאָס קראַנקהייטס פאַלגע בעזוכען.

בערלין, 23. אפּריל. 10 אויהר אָבענדס. דער אַם אָבענד איינגעגאַנגענע בעריכט אויבער דאָס בעפינדען דעם קאַיזערס לוטעט זעהר גינסטיג. דאָ בעסערונג איינע אַנהאַלטענד. אַם אָבענד יוניי דאָס פיבער נעריינגערט. דאָס אַטהמען איז אַזוי פריי, דאָ אַטהעמנאָט איז נעכ זיינע יוניי־קעלט. פּרעסט בעסמאַרק דורכגעגאַנגען אַנדערטהאַלב שטונדען בייס קאַיזער בלייבען. לעטצטענער בראַכטע מעדיצינישע אויפגעדעם דעם בעטעט צו.

בערלין, 24. אפּריל. דאָס נאַדרעדיגטע אַלגעמיינע צושטאַנד שרייבט: בייא דעם קאַיזער יוניי דאָ נעזאַהלען דאָס פיבער נעשטיגען. אַבער דאָס אַלגעמיין אַרטען דאָ אַזוי אַז דער קאַיזער אַרבייטען קאַן. דאָס אַטהמען איז אַזוי פריי, דאָס שלאָפען אַזוי גוט, אַז מאַן האָט אַ גוטע רוהע. דאָס אַפּעטיט איז אַזוי אַז מאַן האָט אַ גוטע לוסט צו אַגען. דאָס אַלגעמיין אַרטען פלייש, וויסקעס נעמען, מיט מרי בעצוקלער אויר איינע נעשפּרעכענע מענגע וויסקעס בראַכען. דאָס שלוקען בעייטיט קיינע בעשווערדען. דער קאַיזער בראַכטע נעסטערן נאַכמיטאָג אינגעפאַר איינע שטונדע אויף דעם וואָגען צו. אינע פאַן דייעער פעראַנדערונג אין אינדערהיילונג אינגעפאַרען.

בערלין, 24. אפּריל. 10 אויהר פאַרמיטאָגס. דער קאַיזער האָט אַזוי אַ גוטע נאַכט. דאָס פיבער וואָר דייטלעך נעמען נאָך נעדריגער. דאָס אַלגעמיינבעפינדען איז עטוואָס בעסער. מראָגען אַלגעדעם איז דער ערגסטע דער לאַנג אַנגעגאַנגענעדרט.

בערלין, 24. אפּריל. דער קאַיזער איז אויפגעשטאַנדען. אים דאָ קאַנען פאַן עגלאַנד צו עמפּפאַנגען אויר צאָ זיך נאָך הערצליכער בעגריסונג דערזעלבען צוריקקו. דאָס בעפינדען דעם קאַיזערס וואָר מאָנאַטליכער בעפרידיגונג אויר דערזעלבע מיט דערעם מיליטאַרישע פאַרטראָאָן אָן.

* * *

פאַן אָנגאַנג יוניי איס דער אינטענזע קאַנזער פריעדריכס פאַרגעדעם געמעלדעט:

אַלס נעגען 4 אויהר אים פּוליקס דאָס נעזיכט זיך פערבייטעט, עס נעהט דעם קאַיזער בעסער. דעגעט אינער דער נאָך טויזענדען צאַהלען. דאָס שלאָס אינשטעדענען מעגען איינע דאָגע איינע קלייגע אָבערהאַשיג פיר דען קאַיזער אָן. דאָ זאַמעלט פאַן דען אַנוועזענדען פיילכען בוקעטס, וועלכע צו אייגעס גאַסען שטייסט נעבעגען אויר דעם קאַיזער דורך פערמיטעלונג דעם אַפּפּצירערס דער שלאָסוואַכט אינערהאַלב אויערדע. דער קאַיזער וואָר פריינדליך אויערראַשט, אַטהמענד מיט לוסט דען בלומענדופט אין אויר שרייבט אויף אייגען צעטעל דאָ דאָגקעמוואַרט: „וויסט דאָ קאַיזערין דאָרט דאָגן קאַמעט דאָ וואָהל, דער דאָגע איינע וואָרט צו אַגען.“ דאָ קאַיזערין בעשיידט דאָ דאָגע איינע פרייא דאָ. פעסטער, אין דאָס שלאָסס בעגלייטענט איהר מיט טראָגען דער יוגענד, דער קאַיזער דאָ דאָגבערפייט נעזעהען, דאָגע דאָ בלוי מען אין בריסט נעדריקט אויר לאָסס דעם פאַלגע הערצליכסטען דאָנק אָגען פיר דיעזען בעזוכ. דער לעבען דער אַהם איינע שאָגע שטונדע לאַנגע פערזיילען אין בעדען בלאָס דאָ קאַיזערין־יוניי אויר דאָס קראַנקהייטס פאַלגע בעזוכען.

בערלין, 23. אפּריל. 10 אויהר אָבענדס. דער אַם אָבענד איינגעגאַנגענע בעריכט אויבער דאָס בעפינדען דעם קאַיזערס לוטעט זעהר גינסטיג. דאָ בעסערונג איינע אַנהאַלטענד. אַם אָבענד יוניי דאָס פיבער נעריינגערט. דאָס אַטהמען איז אַזוי פריי, דאָס אַטהעמנאָט איז נעכ זיינע יוניי־קעלט. פּרעסט בעסמאַרק דורכגעגאַנגען אַנדערטהאַלב שטונדען בייס קאַיזער בלייבען. לעטצטענער בראַכטע מעדיצינישע אויפגעדעם דעם בעטעט צו.

בערלין, 24. אפּריל. דאָס אַלגעמיינע צושטאַנד שרייבט: בייא דעם קאַיזער יוניי דאָ נעזאַהלען דאָס פיבער נעשטיגען. אַבער דאָס אַלגעמיין אַרטען דאָ אַזוי אַז דער קאַיזער אַרבייטען קאַן. דאָס אַטהמען איז אַזוי פריי, דאָס שלאָפען אַזוי גוט, אַז מאַן האָט אַ גוטע רוהע. דאָס אַפּעטיט איז אַזוי אַז מאַן האָט אַ גוטע לוסט צו אַגען. דאָס אַלגעמיין אַרטען פלייש, וויסקעס נעמען, מיט מרי בעצוקלער אויר איינע נעשפּרעכענע מענגע וויסקעס בראַכען. דאָס שלוקען בעייטיט קיינע בעשווערדען. דער קאַיזער בראַכטע נעסטערן נאַכמיטאָג אינגעפאַר איינע שטונדע אויף דעם וואָגען צו. אינע פאַן דייעער פעראַנדערונג אין אינדערהיילונג אינגעפאַרען.

בערלין, 24. אפּריל. דער קאַיזער איז אויפגעשטאַנדען. אים דאָ קאַנען פאַן עגלאַנד צו עמפּפאַנגען אויר צאָ זיך נאָך הערצליכער בעגריסונג דערזעלבען צוריקקו. דאָס בעפינדען דעם קאַיזערס וואָר מאָנאַטליכער בעפרידיגונג אויר דערזעלבע מיט דערעם מיליטאַרישע פאַרטראָאָן אָן.

צור טאָגעסגעשיכטע.

אין אונגערן, דער הויפּטשטאַדט וואָראָס, פאַנד פאַרגעסטערן דאָ בעגעגנונג צווישען דעם קאַיזער־קאָנג פראַנץ יאָזעף אונד דער קאַנזין וויקטאָריאַ פאַן עגלאַנד שטאַטט. דיעזע בעגעגנונג האָט צוואַר קיינע פאָליטישען מאַראַקטער, אָבער דאָ צייגט אַמטעראַדען פאַן דען אַנגעגען פריעדשאַפטלעכען בעצעהונגען, וועלכע צווישען אָסטערייך־אונגאַרן אונד עגלאַנד דער מאָנאַרך אָסטערייך־אונגאַרן דאָ צייגלעך וויטע רייזע מאַכטע, אים דאָ קאַנען פאַן עגלאַנד איך אָסטערייכישען פאַרען צו בעגריסען, אונד דאָ קאַנען וויקטאָריאַ אַדעלעיטישע אַרבייט אין אונסערוקק אַנגעגען אין בעגאַהע צוויי אַ שטונדען אַנטערבראַך. אים צום ערסטען מאָל אין אַלעס לעבען מיט אַנגעגעס דערזעלבע פערזאָנלעך צו פערקעהרען.

* * *

דער נעעטצענטוואָרף צור אינאַגוראַציאָנס־אונגערפעסטען אין דער רעזידענץ־סטאַדט אונד פרעמדענבעזוכ אים פריעדען וואָרדע פאַרגעסטערן דעם אַבגעאָרדנעטענהויז אַבגעראַנגען. דער בעריכט דעם וועראָרדנעטענהויז צו דייעזער פאַרלאַנג בעגאַנגען. דאָס ער דייא אים נעזעטצענטוואָרפע עגמאַלטענען פערפעזונגען פיר דרינגער עראַכטע. דאָ מאַן נאָך אַמעער דאָס דעמען מיסען, דאָס אונפאַרהערנעזעהענע אַמטסאַנדע אַינטרעטען קאָנען. דער אויסשוס עמפּפעהלט דאָהער דייא פאַרלאַנג צור אָנאַהמע אונד פערלאַנגט נור נאָך, דאָס אין דען פאַראַראַ 2 דייעזעס נעזעטצעס פאַלגענדער אַנוואַנד אַנגעגאַמען ווערדע: „ווערדע אַנגעגרעפען דער רעזעראַוויסטען צו אַינעס אַקטיוען דינסטע ווערד אַלס אַינע וואַפען אַנגעגאַבען, אַנ-

פאַם קאַיזער פריעדריך.

דאָס זייט פאַרגעסטערן אַינגעלייפענען בעריכטען אַבער דאָס בעפינדען דעם דייטשען קאַיזערס דייטען:

בערלין, 23. אפּריל. דאָס קראַנקהייטס־נאַטור דעם קאַיזערס שיינט איך דאָ אין גנעסטע קרייזס אַ בעדייאוונדערונג צו האָבען. איך אַינע בעסערונג טאָג פאַלגט אַינע, וועלכע־קעגען שלאַף בעגלייטעט נאַכט, דאָס פיבער איז לאַנגאַם נעפאַלען. דאָס אַטהמען איז אַזוי פריי, דאָס שלאָפען אַזוי גוט, אַז מאַן האָט אַ גוטע רוהע. דאָס אַפּעטיט איז אַזוי אַז מאַן האָט אַ גוטע לוסט צו אַגען. דאָס אַלגעמיין אַרטען פלייש, וויסקעס נעמען, מיט מרי בעצוקלער אויר אַינע נעשפּרעכענע מענגע וויסקעס בראַכען. דאָס שלוקען בעייטיט קיינע בעשווערדען. דער קאַיזער בראַכטע נעסטערן נאַכמיטאָג אינגעפאַר אַינע שטונדע אויף דעם וואָגען צו. אינע פאַן דייעער פעראַנדערונג אין אינדערהיילונג אינגעפאַרען.

בערלין, 24. אפּריל. דער קאַיזער איז אויפגעשטאַנדען. אים דאָ קאַנען פאַן עגלאַנד צו עמפּפאַנגען אויר צאָ זיך נאָך הערצליכער בעגריסונג דערזעלבען צוריקקו. דאָס בעפינדען דעם קאַיזערס וואָר מאָנאַטליכער בעפרידיגונג אויר דערזעלבע מיט דערעם מיליטאַרישע פאַרטראָאָן אָן.

בערלין, 23. אפּריל. דאָס בעפינדען דעם קאַיזערס בלייבט פערהאַלטנעסמאַסיג בעפרידיגענד. דאָס פיבער איז מאַסיג. הוסטען אויר איינאָרדנונג זיך וואָרענד דעם טאָגעס נעדייגער, נאָכדעם שטאַרקער. אָבער וויינער קוואַלען אַלס בייזאָר. דער אַפּפּעטיט האָט זיך נעהאָבען. דער קראַפטשטאַנד איז אין דעראַרטיגער, דאָס דער קאַיזער איך קרעצע צייט דאָס בעטעט פערלאַסען קאָנען.

בערלין, 24. אפּריל. דער קאַיזער וואָר דייטלעך מיטטאָגס קרעצע צייט אויסער דעם בעטעט. דער קראַפטצושטאַנד איז אַזוי אַז דער אַפּפּעטיט רעגט. דער קאַיזער עמפּפינדט אַז 4 אויהר נאָכמיטאָגס דען דייבסקאַנצלער.

בערלין, 23. אפּריל. דאָס בעפינדען דעם קאַיזערס בלייבט פערהאַלטנעסמאַסיג בעפרידיגענד. דאָס פיבער איז מאַסיג. הוסטען אויר אויסוואָרף זיך וואָרענד דעם טאָגעס נעדייגער, נאָכדעם שטאַרקער. אָבער וויינער קוואַלען אַלס בייזאָר. דער אַפּפּעטיט האָט זיך נעהאָבען. דער קראַפטצושטאַנד איז אין דעראַרטיגער, דאָס דער קאַיזער איך קרעצע צייט דאָס בעטעט פערלאַסען קאָנען.

בערלין, 23. אפּריל. דייא אַרצטע זיך דייטלעך פעלט דאָס פיבער נעלעגענהייט אויפהאַרט אויר דייא לוגען אונד פערדעמצט נעבלייבען איז. דער קאַיזער איז דורך דען הוסטען פאַרגעסטערן נעקראַפטענט. דער אַטהעם איז רוהיגער, וויל דער אויסוואָרפ־ערגעסס נאָכגעלאַסען האָט. מאַן ערהאָפפט דאָס פערלאַנגען אין נאָכגעגעבען אויפהאַרען דעם פיבערס. צייטווייליג וואָר דאָס פיבער שאָן דייטע פאַלגעשטאַרק געשוואָלען. דייא שטימונג דעם קאַיזערס איז דאַרורך, דאָס ער קרעצע צייט דאָס בעטעט פערלאַסען דורפט, זעהר נעהאָבען. דייא פערשלימערונג זאָלל דורך אַינע ערקאַלטונג אין דעם אַפּפּעטיט פעסטער נעשטאַנדען זיין. אין שלאַרקער וויינ פערוויקקעלטע דייא קאַיזערפאַהנע דעם שאַרלאָטענבורגער שלאָסס מיט דער פאַהנעגשטאַנגע. דיעזעלבע מוסטע הערבאַנגאַמען מען ווערדען, וואָס אַינע קרעצע צייט אַלס מאַן דייא פאַהנע נעסט זאָה. דאָס נערבס פאַם אַבלעבען דעס קאַיזערס פערוואָרפען אַזאָטע.

דייא קאַנען פאַן עגלאַנד וויירד אויך אויף אַרטען וואָנוס קיינען אַפּפּציעלען עמפּפאַנג האָבען, נעסט אַינמאָל אַינע עהרענקאַמפּאַניע וויירד אַם באַהנהאָף זיין, דייא וויירד פאַסט אויסשליעסלעך אין שאַר-

ווערטעגען. ער פיהלט זיך דייטלעך בעסער. צום אַנדענקען אַבגעזאַם דייא מאַיזעדען דער דאַמען נעגען צעגעטער דעם קאַיזערס. — עס יאָר אין שטערצבעזעגעס ווערלעזענען, דאָס קאַיזער פריעדריך פאַר ווייגען מאָנען מיט אַינעם ווערלעזענען טרייפעסטען הערען. דעם לייבאַרצט בעקקעער, האָטען, דער קאַיזער האָטען דאָס פערלאַנגען בעקקעער דער אין פאַלגע ווערען שווערהאַרזיגקייט שאַן ווייט אַינער צייט קרעצען דייגעסט מעדיר לייסטען אַינמאָל ווערעצוגעהען, אַינר דייגעס אין נאָך דעם שאַרלאָטענבורגער שלאָסס רופען. בעקקער קאָם אַינר וואָרדע אַפּאַרט אין דאָס שרעפּצעמער דעם קאַיזערס נעלאַסען. קאַיזער פריעדריך שטערקקעט דעם לאַנגאַהרען טרייען דייגער בייזיר דאָרט עגעגענען, וועלכע דערזעלבע ערגריפּ אויר מיט טעפער הערצלעכע קיסען. דאָ דייסס דער קאַיזער אין בראַכט פאַן דעם אַדעם צור דאָהר שטערקען. בלאַקק אַב אויר שרייבט מיט בליפּפּעדער דאָרטיגע ווייר ווייר בייזיר אַנגלייקלייך, דייא קאַנגנסטגיכטדאָרען, אויך קאַנגנגיכטשפּרעכען. אויך בין אַבער פיעל אַנגלייקלייכער אַלס דייא אַפּשלייפּענער פערלאַנגסס דער לייבאַרצט דאָס שרעפּצעמער ווייגעס קאַיזערלייכען הערען, אויך דעם קאַיזער פריעדריך שטאַרקען אים אַינע.

צור טאָגעסגעשיכטע.

אין אונגערן, דער הויפּטשטאַדט וואָראָס, פאַנד פאַרגעסטערן דאָ בעגעגנונג צווישען דעם קאַיזער־קאָנג פראַנץ יאָזעף אונד דער קאַנזין וויקטאָריאַ פאַן עגלאַנד שטאַטט. דיעזע בעגעגנונג האָט צוואַר קיינען פאָליטישען מאַראַקטער, אָבער דאָ צייגט אַמטעראַדען פאַן דען אַנגעגען פריעדשאַפטלעכען בעצעהונגען, וועלכע צווישען אָסטערייך־אונגאַרן אונד עגלאַנד דער מאָנאַרך אָסטערייך־אונגאַרן דאָ צייגלעך וויטע רייזע מאַכטע, אים דאָ קאַנען פאַן עגלאַנד איך אָסטערייכישען פאַרען צו בעגריסען, אונד דאָ קאַנען וויקטאָריאַ אַדעלעיטישע אַרבייט אין אונסערוקק אַנגעגען אין בעגאַהע צוויי אַ שטונדען אַנטערבראַך. אים צום ערסטען מאָל אין אַלעס לעבען מיט אַנגעגעס דערזעלבע פערזאָנלעך צו פערקעהרען.

* * *

דער נעעטצענטוואָרף צור אינאַגוראַציאָנס־אונגערפעסטען אין דער רעזידענץ־סטאַדט אונד פרעמדענבעזוכ אים פריעדען וואָרדע פאַרגעסטערן דעם אַבגעאָרדנעטענהויז אַבגעראַנגען. דער בעריכט דעם וועראָרדנעטענהויז צו דייעזער פאַרלאַנג בעגאַנגען. דאָס ער דייא אים נעזעטצענטוואָרפע עגמאַלטענען פערפעזונגען פיר דרינגער עראַכטע. דאָ מאַן נאָך אַמעער דאָס דעמען מיסען, דאָס אונפאַרהערנעזעהענע אַמטסאַנדע אַינטרעטען קאָנען. דער אויסשוס עמפּפעהלט דאָהער דייא פאַרלאַנג צור אַנאַהמע אונד פערלאַנגט נור נאָך, דאָס אין דען פאַראַראַ 2 דייעזעס נעזעטצעס פאַלגענדער אַנוואַנד אַנגעגאַמען ווערדע: „ווערדע אַנגעגרעפען דער רעזעראַוויסטען צו אַינעס אַקטיוען דינסטע ווערד אַלס אַינע וואַפען אַנגעגאַבען, אַנ-

רעגערונג איסטערייך קאנשטיטוציאָנעל־מאָנאַרכישע אויסגעדרוקט דעם טהייסם־פּלוסעס אויף דער דרייקלעך זיין פּערטרויען צום סאָסיאַלדעמאָקראַטישן באַרשוויס אויס. דער דורך זיינע פאַרוואַרנונג אונד ענערגיע דיא שוועד געטראָפענע בעפאַלקערונג צו דאַנק פערפעסלעכטעט. קאַששוטה שרייבט פערנער: „מיינע איגענע ווערטער שוואַך, אָבער דאָס שיקסאַל וואַר מיר ביזהער אויבעראַיס גנאַדיג. בינען 5 מאָנאַטען ווערדע איך דאָס אַלטער פון 86 יאָהרען ערלעבען, דאָס אונטער טויזענדען דרייא ערלעבען. אָך פיהלע וואָהל דיא בעשווערדע דעם אַלטערס. דאָך קאָנן איך אים אַרלעמיינען ניכט קלאָגען, דאָ איך בין אַ פערשאָנען אונד הערר מיינער גלייכבאַרעכטיגטען בין. מיר זאָגאַר נאָך נייסטענע אַרבייטען אונד קראַפטליכע אַנשטרענגונג ערלויבען דאַרף.“

„(אָן דער פאַרוועגער ווערלטאויסשטעלונג) וויל איך אונזאַרן זיך בעמיהיען, דאָס קאָנן אָבער נור אויס פרוואַטווענע געשעהען, דאָ בעקאַנטליך דיא מאָנאַרכישען רעגערונגען אויראָפּאַס דיא אַפּעזיציאָנעלע טייל־נאַהמע אונטער פערשיעדענען פאָרוואַרדען אַבזע־לעהנט האָבען. נעסטערן פאַר הויער אין בוראַפּעסט אין דעזער אַנגעלעגענהייט איינע פּלאַמעלינע דער הייפּטשטאַדטשען אויסטעלונג שטאַטט. וועלכע דען אַבגעאָרדענטען דאָזען פאַנאַרי אַמטס בעגרייפט. דיא דורכקאָאַן דער פאַרשיעדענען אויסשטעלונגען צו ערוועבען דען טעמען פון פּלאַטען אַנגעלעגענען אַבער דען 3־טען מאַי הויעס צו פערלאַנגען.

„(שטאַטיסטיק־גענעראַל־ריכטונג.) דאָס דאָרט מיטגעטייליטע דאָס דיא שטאַטיסטיק דעם פּראַיזעס „חברה קדישא“ צו פּעסט שקאַ נעגעהמיגט.

„(אין דאַס בינער־נייטליכע) אויס וואַרדיא ווייל געגעלעגען דער דאַבבערער פון באַלמאַ. אין דאַס בעגאַנאַטען מאָן נאַמענס שפּראַ. וואַרדען אונטער דער אַנגלייכלעך קלייגענען אוקלאַנד דער מיילאַנטע אין נעהמליכען אַמטריכטען פערהאַפטעט.

„(מאַרעס פאַרל.) מאַטיער פאַלאַקאַפּ אויגער דער ריכטען אויר אונזעריענטשען דען ריכטאַרדס. איטס פּערזאָנען וואַבע נעשאַפען. פאַלאַקאַפּ שטאַנד אין דער שטאַטע דער נראַפען ריכטשען. אייזענבאַן־אונטערנעהמונגען אויר מאָן נאַמענט אין אַלגעמיין דען ריכטשען־אייזענבאַן־קאָנט. אייר זאַמט שפּעלטע עד אייגע בערייטערע דאַלדע אין דען פּאַנאָן־אונטערנעהמונגען ריכטאַרדס. מאַטיער פאַלאַקאַפּ שטאַרב

אלס פּיעלפאַכער מיליאָנאַר. דאָס פאָן אירם הינטערלאַסענע פּערמאָגען ווירד אויף פינפציג מיליאָנען ריבעל געשאַטצט.

פּרענומעראַציאָנס־איינלאַדונג.

ווייר ערלויבען אונזערע געעהרטען פּרענומעראַנטען, דערען פּרענומעראַציאָנס־בעטרעג אַם 1־טען מאַי 1888 צו ענדיג געהט (וואָס נאָכן דריטטען אויף אויערער „אַדרעסס־שליטען“ אנגעצייגט איזט), אויהרע פּרענומעראַציאָן גיטיגסט צו ערלייגען, דאַמיט דיא ווייטערע פערזענדונג דער בלאַטטער קיינע שוואַרענג ערלידע.—

ווייר ערלויבען אונזערע געעהרטען פּרענומעראַנטען אונד פריינדע, זיך מיט אויהרען צושריפטען דירעקט אַן אונזערע דעראַציאָן צו ווענדען.

אויך ביטטען ווייר, דיא אַדרעסס דייטליך ווייא פאָלגט אנצוגעבען.

יידישע פעסטער צייטונג

וויאָטצנער־רינג נומ. 3. בודאַפּעסט.

Jüdische Pester Zeitung

Waitzner-Ring Nr. 3.

נעשאַפטסבעריכט

געטרייד־נעשאַפט. ווייצען וואַר נעסאָרען מעסיג צו מאַרקסט נעבראַכט דיא סוסדרוסט וואַר שוואַך.— פּרייז וואַרען אום — קר. האָהער.

ווייצען, פּעסטער: 800 מעטער־צענטנער 81, קילאָגראַם 7,52½ נור. 200 מעטערצענטנער 80, קילאָ 7,50 נור. 100 מטרצ. 80, קילאָ 7,47½ נור. 100 מעטערצענטנער 40, קילאָ 7.40 נור. מעטעריגאַרען 100 מטרצענטנער 80, קילאָ 7.42½ נור. 100 מעטערצענטנער 80, קילאָ 7.45 נור. 100 מטרצ 79.5 קילאָ 7.40 נור. נאָדראָנגאַרישער 100 מעטערצענטנער 77, קילאָ 7.10 נור. בגנאַטער 1000 מטרצענטנער 76.5 קילאָ 7.15 נור. (אַלעס פּער 3 מאָנאַטס.)

מאָרן 5,65 — 5.80 נור.

נערסטע, פּוסטער־וואַרען 5,10 — 5,60 נור. מאַרק 6,85 — 7,50 נור.

מוקוריץ 6,20 — 6.25 נור.

האָפער 5,30 — 5,40 נור.

דיא אַמטליכען נעטרייד־נאָטירונגען דער דייזיגען קאָרנבאָרזע זינד: ווייצען:

קווער.	נאָדראָנגאַ.	פּעסטער־מאַרקט		פּעסטער־מאַרקט	
	fl.kr.	fl.kr.	fl.kr.	fl.kr.	
78 קילאָ	6,90 — 6,95	7.10 — 7,05	7.15—7,10	dkr	fl.kr.
79 „	7.—7,05	7,20 — 7,15	7.30—7.25	7.15—7,10	
80 „	7,05—7,10	7,30—7.25	—	7,25 — 7.20	
81 „	7.10—7,15	—	—	7,30 — 7,30	
— „	— —	—	—	7.40—7.35	

שערטונג־נעשעפט. ווייצען פּער סיריס־הערבסט 7,44 נור. 7,45 נור. האָפער פּער סיריס־הערבסט 5,41—5,43 נור. קוקורוץ פּער מאַי־יוני 1888, 6,31—6,33 נור.

רעפּס. (קאָמד) פּער סעפּטעמבער־אָקטאָבער 1888 10.20—10.12 נור.

מעהל־פּרייז. (פּער 100 קילאָגראַם אַמטס זאַק פרייא אַב פּעסט:) נומ. 0: 14 נור. 40 קר., נומ. 1: 14 נור. 40 קר., נומ. 2: 13 נור. 60 קר. נומ. 3: 13 נור. 60 קר., נומ. 4: 12 נור. 40 קר., נומ. 5: 11 נור. 60 קר., נומ. 6: 10 נור. 80 קר., נומ. 7: 10 נור. 40 קר. נומ. 8: 9 נור. 80 קר. נומ. 9: 8 נור. 80 קר. נומ. 9a 7 נור. 60 קר. פיינע קליי — 4 נור. נראָבע קליי 3 נור. 60 קרייצער.

הילדענבריכטע: ערבזען אינגאַרישע 9,50 — 11. לינזען 10—20 נור. פיזאָלען נראָסע ווייסע 10,50 — 11. נור. צוינגעלבאָנען 11,25—12,50 נור. ראָטע הירזע 6,30 נור. הירזע ברען 10,50—12,50 נור. מאָהן נרייזע 25 נור. בלייזע 28 נור. קומעל 32 נור. — ווייסען 6,50—7,25 האַנזאַטען 11 נור. (אַלעס פּער 100 קילאָ.)

ווייסאַלען. אַריגער וואָגע וואַר דאָס געפיגעל נעשאַפט שוואַך.— ווייר נאָטירען: נאַנזע רעגע־דע נעפיגעלטע, פּער מאַאַר 5,25—5,50 נור., דאָס, לעערע פּער מאַאַר 2,40—3,— נור. נעשלאַכטעטע פּער מאַאַר 5,— 5,25 נור., — אַ דיאַנע פּער מאַאַר 4,— — 5, נור. קאַסלינגע פּער מאַאַר — — — נור. הינע פּער מאַאַר 1.— — 1.10 נור. נאַנזע הענגען פּער מאַאַר — קר., ענטען נעמאַסטע פּער מאַאַר 2,50—2,20 נור., דאָס. לעערע פּער מאַאַר 80 — 90 קר. אייער פּרימע 57 שטיקק 1 נור., דעטאַל עקונדאַ 58½ שטיקק 1 נור., — כיטטער פּרימע 80 — 85 נור., דעטאַל עקונדאַ 75 נור., — קנאָבלייך 9—10 נור. צוויעבעל אַפּעל —.6 נור. נעלב —.7 נור., (אַלעס פּער מעטערצענטנער.)

שפּרעטס. נייע מעטהאָדע, אין קליינען —.25 זר. אין גראָסען 24,50 נור. אַלטע מעטהאָדע, פּרעסהעפע שפּרעטס 28.25—28.50 נור. אַלעס פּער 10.000 לוט.־פּרעז.

קאַרטאָפעל. נעלבע 2,50 — 2,70 זר. ראָזען 2,30—2,40 זר.

צוויעבעלן. בראָסנישע צו 10,63—16,30 זר. נור. סעכיגע 12.87 נור.

צוויעבעלקעכס (לעקוואַר). סראָוואַנישער 14,50—16 נור. באַנאַטער 14—15 נור. סערבישער צו 14,—14,25 נור.

צוקער, האַפּינאַדע 38.50—39.— נור. סערבישע 36.50—37,50 נור. בילע, 36 — 36,50 נור.

האָניג נעלבע־שטער 35—36 נור. לינסע וואַרע — נור.

וואַכס 118—120 נור.

ווייגשטיין 55—85 זר. יע נאַך קוואַליטעט.

אַפריקאַ האָסיגע 110—115 נור.

ריבאַל 29—29.50 נור. פּער 100 קילאָ.

רעפּס־מוכען, 5,25 נור.

אונשליט, (הלב) —.31 — 32, נור.

פּעטראָלעום 21,25—23,— נור.

שאַפעלהאָלץ, אַרענ יי בע וואַרדען צייטע 20000 שטיקק פּרעטערנער נאַטשוגנען פּערקוס, אונד צוואַר: סערבישע 95—105 נור. פּער 102 שטיק, אונד מאַטעראַנישע —48 נור. פּע מעטע. (אַלעס מיט 2% ראַבאַטט.)

ווייפּעלע צו — נור. דובענבייגער 95 — 100 נור. פּער 100 שטיקק.

לעדער, נעאַקטעס פּעזנדרעדער אַן 26—34 ק 164—166 נור. אייגמאַל פּרעטעטע טערצען אַן 12—15 קילאָ, 155—157 נור. צווייטאַל פּרעטעטע טערצען 18—20 קילאָ 156—158 נור. אונד דרייטאַל פּרעטעטע טערצען 20—22 קילאָ 158—160 נור. ביפּסער טערצען 26—28 קילאָ אַן 146 — 148 נור. אָבער־לעדער: קוהיטע נעגאַרבטע 5 — 6½ קילאָ 215—225 נור. נעגאַרבטע 6—7 קילאָ 210—230 נור.

מאַרב־פּעלדער, נעגאַרבטע 6 -8 קילאָ 345—355 נור. בראַונע 10—12 קילאָ 425—435 נור.

הייטע, שאַפענע אונגאַרישע אַכסעניהייטע קילאָ 85—90 נור. פּער — קילאָ, — דעטאַל קוהייטע — קילאָ צו 75 — 78 נור. יאַפּהייטע אַאַר 9,50—10,50 נור. פּעטרינע 85 — 95 נור. פּער אַאַר. קאַלבפעלע — נור.

ווייגער פּרייזע.

ווייצען, מאַיינער 80—82 קילאָ 7,95—8,20. באַנאַטער 7,65—8,05 נור.

ווייצען פּער מאַיינער 7.38—7.43 נור. פּער סיריס־אחר 7,31—7.39 נור.

מאָרן אונגאַרישע 71—73 קילאָ 6,20—6,35 נור. קוקורוץ אונג. 6.65—6,85 נור.

האָפער אונגאַרישער 5,50 — 6,70 נור. פּער מעטער־צענטנער.

ווייצענמעהל, נו 0: —.— 15.— נור. נו 1: —.— 14.— 15. נור. נו 2: 12,50—13.— נור. נו 3: 10,50—11 נור. (אַלעס פּער 100 קילאָ.)

קאָרנמעהל, נו 1: 11.50 — —,12 נור. נו 2: 10.50 — 10. נור. (פּער 100 קילאָ.)—

ריבאַל 27,50—28,— נור. פּער מעצ.

שפּרעטס —.25—25 נור. פּער 10000 ריטער פּרעצענט.

דאַטאַטצייטונגען אַם 21 מען אַפּריל 1888.

בודאַפּעסט	42	22	26	47	86
לינץ	42	88	11	21	28
טרייעסט . .	90	51	81	13	87

דערזיסנעבער אי. פּערגאַנטיוואַרטליכער רעדאַקטאָר: מ. סאַבאָלטשי.

Eigenthümer: Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI.

Budapest, Druck von Sam. Markus. Andrassystrasse Nr. 12.

יאנדט. אים איינטראגע דעם מאגיסטראטס האט די געמיינדע אם 1. מאי איין איהר געהאריגעם הויז דעמאלירען לאססען, וואס איינען פערלוסט פאן 1500 פל. יאהרליך בעדייטעט. בייא דער לאגע דיעזער, צום גראססען טהייל אוים ארמען פא-בריקסארבייטערן בעשטעהענדען געמיינדע איזט איין זאלכער אויספאלל אימזא בעדייטענדער, אלס — פאן צאהלרייכען אנדערען נאמענטליך וואהלטהא-טיגקייטס-פערפפליכטונגען אבגעזעהען — פיר דען רעליגיאנסאינטעררייכט פאן עטווא 500 שילקינדערן וארגע צו טראגען איזט. דאס געווין ווענדעט זיך אן די האבהערציגקייט דער הויפטשטאדט, יעדבע אהנע אנזעהונג דער גלויבענסריכטונג, אללע איהרע אנגעהאריגען מיט גלייבער פירזארגע אומ-שליעססט אונד אין וויזער ערקעננטניסס אינסבע-זאנדערע דער רעליגיאזען ערציעהונג דער יוגענד ריקזיכט צוטהייל ווערדען לאססט.

* (ייידען אונד כריסטען.) דיא אינטער דיעזעם טיטעל פאן דער פירסטין נאטאליע גארטשאקאפף אין פראנצאזישער שפראכע ערשיענענע בראשירע, וועלכע דיא יודען געגען דיא אנטיסעמיטען ווירקזאם פערטהיידיגט, וואורדע יעטצט אויך אינס ענגלישע איבערזעטצט. פאן דער דייטשען איבערזעטצונג איזט בערייטס איי-נע צווייטע אויפלאגע ערשיענען. דא דיא שריפט ייבסענדען אבזאטץ פינדעט.

* (איין מיסספערשטאנדניסס.) אין בערלינער בלעטטער איזט גראססעס האל-טערלם צאהלטע וויט 25 יאהרען אן דיא דארטיגע יידישע געמיינדע איינען בייטראג פאן יאהרליך 24 מארק, דיא יידישע געמיינדע האטטע איהם דיעזען בייטראג אלס געמיינדעשטייער אויפערלעגט, וויל זיא איהן פיר איינען יודען היעלט. ער איזט אבער כריסט, וואהלטאבער אונד איבט געדען וואהל-טהאטען, ער צאהלטע אבער בייטראג פינקטליך, דא ער גלויבטע, עס האנדלע זיך אום איינען רע-געלמעססיגען יאהרליכען בייטראג צו אירגענד איי-נעם וואהלטהאטיגען צוועקקע. דער בירגערמייסטער אירטהום ווער נין זא 25 יאהרע הינדורך אונד וואורע פיעלייכט נאך ניכט ענטדעקקט ווארדען, ווענן ניכט דיא יידישע געמיינדע זיך בעראוגט געפיהלט האטטע דען הייכען האטערבייטראג צו שטייגערן. דיא ערהאהטע יידישע שטייער איזט דאס דאפפעלטע, נעמליך איזט יאהרליך 48 מארק, דער האהלטבע-זיטצער ערקונדיגט זיך דאנעגען איזט, דיא געמיינדע בעהארטע בייא איהרעם רעכטע, עס קאם צו איסאיינאנדערזעטצונגען, אין ווארט נאב דאס אנ-דערע, אונד זא קלארטע זיך צו ביידערזייטיגער איבערראשונג דאס מיססשפערשטאנדניסס אויף.

* (ועלבסטמארד איינעס יידי-שען מיללי אנארס.) אין פאריזער נומ-מער בעריכטעטען וויר איבער דאס אבלעבען דעם רוססישען אייזענבאהן-קאניגס סאמועל פאליא-קאפף, דער איין פערמאגען פאן פינפציג מילליאנען רובעל הינטערליעסס. נון ווירד אויס פעטערס-בורג געמעלדעט, דאסס דיעזער יידישע מיל-ליאנאר קיינעס נאטירליכען טאדעס געשטארבען ווייא. פאר ניכט לאנגער צייט קאם צו איהם זיין פערוואנדטער, דער קויפמאנן וואַרשאווסקי, וועלכער אין געלדפערלעגענהייט וואר אונד באט דען מיללי אנאר אום הילפע, דיא איהם דיעזער פערווייגערטע. ווארשאווסקי וואר אין זא גראססער נאטה, דאסס ער, דא ער בייא פאליאקאפף קיינע הילפע פאנד, זיך דאס לעבען גע-נאממען האט. אלס פאליאקאפף דאפאן נאכ-ריכט בעקאם, נאהם ער זאפארט גיפט אונד ער צאג זיך זא שווערע איננערע פערלעטצונגען צו, דאסס ער אן דען פאלגען דערזעלבען שטארב.

* (נעגען דיא מיש-עהען.) אין איטאליען מעהרען זיך דיא פאללע פאן עהען צווישען יודען אונד כריסטען אין איינער זאלכען ווייזע, דאסס — וויא דער יידישען פרעססע אויס ראם געמעל-דעט ווירד — דיא איטאליענישען ראבבינער אויף ווירקזאמע מיטטעל זיננען, דיעזער אונזיטטע פאר-צובייגען.

* (איינע לוקסוס-שטייער) ווירד אין סערביען געפלאנט. אין דער בעל-גראדער סקופשטינא בעאנטראגטען איינינע אבגע-ארדנעטע, דיא אימטער צינעהמענדע פיטצוכט אונד מאדע-טהארהייט דער דאמען אלס איינגאהמס-קוועללע פיר דען שטאאט אויסצונוטצען. יעדער זילבער- אדער גאלד-שמוקק טראגט, זאלל יאהר-ליך 6 פערצענט פאם ווערטהע דיעזעס שמוקקעס צאהלען. איין אבגעארדנעטער בעאנטראגטע, פאן יעדער דאמע, וועלכע איינע ריקקי'ארטיגע ערהא-הונג, דיא זאגענאננטע טורנירע, טראגען וויל, 20 פראנקס שטייער איינצוהעבען. דיעזע אנטראגע ווארדען דעם פינאנץ-אויסשוססע דער קאממער צור בעראטהונג צוגעוויעזען.

איינע שארפע רעפליק.

דיא שטאדט וועלכע בארון קאניגס-ווארטער אין ווינער אם 20-טען מערץ אים אבטעריינישען הערדערהויזע געהאלטענען רעדע דען גאליציישען ראבבינער צוגעפיגט האט, ריעף דיא גערעכטע ענטריסטונג אונזערער גאליציישען גלויבענסגענאססען הערפאר. איינער דערזעלבען, דער אייפליסדרייכע נטסבעזיטצער הערר י. ל. שרייבער אין דראהאביטש, פרא-זידענט דעם לעמבערגער פעראיינעם „מחזיקי הדת", האט אלס ערוויעדערונג געגען דיעזע רעדע איינע בראשירע אונטער דעם טיטעל „רעפליק" ערשיינען לאססען, דערען אינהאלט דיא אנגריפפע דעם בא-ראנס פאלל אונד גאנץ ענטקראפטעט. — פאן איי-נינען אללצו העפטיגען קראפטאויסדריקקען אבגע-זעהען, צייכנעט זיך דיעזע בראשירע דורך געדיע-גענע שפראכע אונד גרינדליכע גלאנצענדע בעווייז-פיהרונג אויס.

דער פערפאססער, איין מיטגליעד דער בע-ריהמטען אונגארישען פאמיליע סופר, זאגט אונ-טער אנדערעם:

„עס מיססען דיא ראבבינער, וועלכע איהרע פפליכט קענגען, פאן דעם שטרעבען דורכדרונגען זיין, דאסס איהרע ווירקזאמקייט „אללע געביעטע דעם מענשליכען לעבענס אומפאססע", דאסס דיעס אין דען איינען דעם פריהערען פ. קאניגסווארטער אלס טארעלנסווערטה ערשיינט, קאנן נור דארין ווי-נען גרונד האבען, דאסס איהם דיא אויפגאבע דעם ראבבינערס עבענזאווענינ, אלס דער לעבענסאנשפאנ-נענדע אינהאלט דעם נאטטעסגעזעטצעס בעקאנט איזט. נור דורך דיעזע קראססע אונקעננטניסס דער יידישען אויפגאבע לאססט עס זיך ערקלארען, דאסס בארון קאניגסווארטער דאס „ראבבינאט" גאליציענס אלס „פאנאטיש געזיננט" צו בעצייכנען זיך אונ-טערפאנגט.

„נור דער פאנאטיסמוס פאן דעם בארון קא-ניגסווארטער געגען דיא ארטהאדאקסען יודען ערפיללט איזט, קאננטע איהן צו דער אנגאבע ברינגען, דאסס דיא ראבבינער גאליציענס זיך אין דיא פאן איהם ערוואהנטען פערהאלטניססע מישען. ווענן דיעס בעהויפטעט ווירד, זא ווירד איהנען איין אונבעפוגטעס, זיך אויפדראנגענדעס איינמישען אין פערהאלטניססע צור לאסט געלעגט, דענען זיא פערן בלייבען זאללטען. דיעס איזט אבער איינע אונוואהר-הייט. דיא ראבבינער האבען זיך וואהל צו-ווילען מיט דען פאמיליענאנגעלעגענהייטען דער גע-מיינדעמיטגליעדער צו בעפאססען, וואס אבער זאנאר איננערהאלב דעם דורך דאס שטאאטסגעזעטץ איהנען צוגעוויעזענען ווירקונגסקרייזעס ליעגט, דא נאך דעם בירגערליכען געזעטצבוכע ווענן נאטטען דיא עהע-טרעננונג בעאבזיכטיגען, דער ראבבינער פערפפליכ-טעט איזט, דורך פארשטעללונגען דיא וויעדערפער-איינונג צו פערזוכען.

„דיעזענען ראבבינער צו דערען אינזיכט מאן פערטרויען דאט, ווערדען אויך מאנכעסמאל אין איהרען ראטה אין פאמיליענאנגעלעגענהייטען ער-זוכט ווענן זיא נון דיעזעם פערלאנגען ענטשפרעכע זא קאנן איך הירין קיין אונבעפאנגענער איינע אינ-

עה, דען ז. מאיעסטאט דער קאניג נאך פאר קורצעם מיט הוהם ווענען זיינער פריהען דיענסטע איבערהייפט האט-טע, אנטוואָרטעטע יעטצט דאריף, אינדעם ער דיא צור פערוואהרונג דארגערייכטע רעכטע צוריקקשטיעסס אונד אונ-נאדיג אנגריפף.

זיין ערסטעס וואר, אלס ער דען אונגארישען באַ-דען בעטראט, דאסס ער אין אונגארישער שפראכע גע-שריעבענע פראקלאמאציאנען נאך אללען וויטען הין פער-בדייטעטע. אין דיעזען נאננטע ער דיא אונגארן זיינע ליע-בען פריינדע אונד ברידער אונד ערקלארטע, דאסס ער נור דעסהאלב דיא גרענצע דעם לאנדעס מיט בעוואפפנעטער האנד איבערשריטטען האבע, דאמיט ער דיא פארשיא דער זאגענאננטען „סעכסער רעמאנאגען," דיא זר. מאיעסטאט דען געהאריזאם אויפגעקינדיגט, דען אינגערען פריעדען אונד דיא רוהע דעם לאנדעס געשטארט האטטען, אים נאמען זר. מאיעסטאט צינמינע אונד דאס פערלעטצטע רעכט אונד דיא ווירדע דעם קאניגס, זא וויא דיא ארדנונג וויעדערהערשטעללע. דאריף פאדערטע ער דיא בעוואהנער דעם לאנדעס אויף, דאסס זיא דיא האנד ערגרייפען מאכ-טען, דיא ער איהנען פריינדשאפטליך דארייכע. דענן ניכט אויף דען שאדען, ז. -דערן פיעלמעהר אויף דאס הייל דעם לאנדעס זייא ער בעדאכט אונד ניכט דען פיינד, אנגען דען פריינד דעם פאלקעס זאללען זיא אין איהם ערבליקקען.

עס וואר נאהעצו איינע מאכט פאן 10,000 מאנן, וואר-א בער יעללאטשיטש פערפינטע. דאגעגען בעליעף זיך דאס דעער דער אונגארן קיים אויף 6000 מאנן.

(פאָרטזעטצונג פאלגט.)

פאיללעטאָן.

דיא פערקאנגטע שטיעפמוטטער.

(20-טע פארטזעטצונג.)

דיא ערבישטערונג אירמא'ס וואר בין צום האכסטען גראדע געשטיעגען. עס וואר איהר יעטצט גאנץ גלייכגיל-טיג, וועלכע באזהייטען פריילין ויססליך ערזיננען אונד וועלכע פערליישדונגען זיא פערבריישען ווערדע, אום זיך אן איהר צו ראכען.

נאך בעפאר פרויא ס. נאלבערג איהרע מאנטילליע אבגעלעגט האטטע, ערקלארטע זיא דעם פריילין, זיא הא-בע אויף דער שטעללע איהרע זאכען צו פאקקען אונד דאס הויז צו פערלאססען.

דאס פריילין וועכסעלטע דיא פארבע, זיא פיהלטע עס אים דעם בליקק אונד אים דעם טאן איהרער געביע-טערין, דאסס איהר ענטשלוסס אונבייגזאם זייא. זיא קאננ-טע אירמא אונד וואוססטע, דאסס וועדער ביטטען נאך פארשטעללונגען ניטצען ווירדען. דאס פריילין וואנטע נון פראַגענד: „איך האבע וואהל דאמיט איין פערברעכען בע-גאנגען, דאסס איך איהרע צוזאמנענקינפטע מיט יענעם העררן געשטארט אונד דיא קאמארע דורכשוכט האבע, דיא זיא מיט מיר אונד מיט אללען לייטען שפיעלען? איך פערלאססע איהר הויז זעהר גערן, דענן איך בין נור בייא אנשטאנדיגען הערשאפטען."

עס וואר אירמא יעטצט זעהר ליעב, דאסס הערר האליש ניכט צייגע דיעזער שמאהונג וואר. „ענטפערנען זיא

זיך," ריעף זיא דער געזעללשאפטערין צו, „אדער איך שיק-קע צור פאליציי."

„דאנן בלייבע איך," ריעף דאס פריילין: „שיקקען זיא צור פאליציי, איך פאָרדערע דאס יעטצט. דיא פאלי-צייא זאלל איהנען זאגען, וואס זיא מיר, איינער דאמע אין מיינער שטעללונג, שולדיג זינד. איך וואַרטע היער, ביז מאן איהנען דיעזע צורעכטוויזונג ערטהיילט הא-בען ווירד."

אירמא קלינגעלטע, „בערטהא", ריעף זיא דער איינ-טרעטענדען צו, „געה' צום פאליצייא-אמט. מעלדע, דאסס איך דיא ענטפערנונג דיעזער פערזאן וויננען ערבריבענס מיינער בריעפע פאָרדערע. שיקקע מיר אינצווישען דען ווירטה אדער דיא וויישהן הערין."

פריילין ויססליך וואַרד לייכענבלאסס. בערטהא צאַ-גערטע נאך, דעם בעפעהלע צו געהארכען. „פערצייהען זיא איהר, גנאדיגע פרויא," שטאמעלטע זיא. „איך האטטע ניכטס זאגען זאללען!"

„אלזא דוא האסט מיך פערראטהען!" קרייטשטע פריילין ויססליך, ווישהענדע בליקקע אויף בערטהא שליי-דערנד. „אבער דוא האסט מיר דאבייא געהאלפען. איך ביטטע, פערקלאגען זיא מיך נור, פרויא ס. נאלבערג, דער פראצעסס ווירד איהנען פיעל עהרע מאכען, איך הא-בע עס נוט נעמיינט, בעווייזען זיא מיר דאס געגענטהייל. זיא האבען מיר זעלבער איהרע בריעפע צו לעזען געגעבען; איך וואר איהרע פערטרויטע."

פריילין ויססליך בעגאנן צו וויינען אונד היעלט זיך דאס טאשענטוך פאר דיא אויגען.

גערעכנעט. וועגן דיא אים אקטיווען דיענסטע פערבראכטע צייט מעהר אלס 28 טאגע בעטראגט, איזט דיעזעס מעהר אין דיא צייט דער צווייטען וואפפענאיבונג איינגערעכנעט; וועגן זיך אבער דיעזע דיענסטצייט אויף ווענינסטענס 2 מאנאטע ערשטרעקקט, זינד דיא בעטרעפפענדען אויך פאן דער דריטטען וואפפענאיבונג, צו וועלכער דיא רעזערוויסטען אים זיננע דעס וועהרגעזעטצעס פערפפליכטעט זינד, בעפרייט. — מארגען ווירד דאס אבגעארדנעטענהויז איבער דיעזעס געזעטץ בעראטהען.

רוססלאנד זעטצט זיינע קריעגסריסטונגען פארט. עס ערגאנצט ניכט נור דיא בערייטס בעשטעהענדען בעפעסטיגונגען אין רוססיש-פאלען, זאנדערן בעשאפטיגט זיך אויך אייפריג מיט דעם באו נייער פעסטונגסווערקע. דער אים פאריגען יאהרע אן מעהרערען פונקטען דעס ליבלינער גובערנעמענטס בעגאננענע באו פאן פערשאנצונגען, מאגאזינען אונד באראקקען וואר וואהרענד דער ווינטערצייט וואייט אלס דיעס מאגליך וואר, ווייטערגעפיהרט ווארדען, זא דאסס איינצעלנע אבטהיילע בערייטס פאלקאממען פערטיג זינד.

אין פאריז איזט עס פארלייפיג איינזאפערנע שטיל, אלס דיא שטראססען-דעמאנסטראציאנען אויפגעהערט האבען, ווייטער איזט דיא קונדגעבונג דעס פאריזער געמיינדעראטהעס, וועלכער געגען דיא בולאנזשיסטישען אומטריעבע זיך מארקירט איבערגעשפראכען אונד דיא ערקלארונג אבגעגעבען האט, דאסס דער געמיינדעראטה בערייט זייא זיך אן דיא שפיטצע דעס פאלקעס צו שטעללען אים דיא פרייהייט דער רעפובליק צו רעטטען. שליססליך שפראך דער געמיינדעראטה זיך נאך זיין פערטרויען צום געגענווארטיגען מיניסטעריום אויס.

אינצווישען האט בולאנזשער זיין פראגראמם פעראפפענטליכט, אין וועלכעם ער זיין בעשטרעבען קורץ מיט דער פעריווערונג קעננצייכנעט: דעם פראנצאזישען פאלקע רעכט, פרייהייט, ארבייט אונד בראד פערשאפפען צו וואללען. אויך גיבט ער אין זיינעם פראגראמע פרידליבענדע ערקלארונגען אב.

דיא רומענישע בויערן-רעוואלוציאן איזט דעם פאלליגען ערלאשען נאהע. דיא ביזהעריגע אונטערזוכונג אין דיעזער אנגעלעגענהייט האט ערגעבען, דאסס אן פערשיעדענען ארטען דער אויפשטאנד ניכט פאן בויערן, זאנדערן פאן עלעגאנט געקליידעטען הערען געלייטעט וואר, דיא בעדייטענדע געלדבעטראגע מיט זיך פיהרטען. עס ווארדען מעהרערע שפיאנע רוססישער אבשטאממונג אין בוקארעסט פערהאפטעט.

דער בולגארישע מיניסטערפרעזידענט שטאמבולאוו אייססערטע זיך איבער דיא פאליטישע לאגע בולגאריענס פאלגענדערמאססען: „איינע בעססערונג דער פאליטישען לאגע איזט וואהל ניכט צו פערצייכנען, אונד דיא קריזע קאנן נאך יאהרעלאנג דויערן; אבער יע לאנגער זיא דויערט, דעסטא גינסטיגער געשטאלטעט זיך אונזערע זיטואציאן, אונד אים זא לייכטער ווירד דער פירסט דיא געזעטצליכע סאנקציאן ערלאנגען. דיא מאטעריעללע לאגע בולגאריענס איזט פיעל גינסטיגער, אלס דיא אנדערער לאנדער, אינדעם דיא שטייערן רעגעלמאססיג איינגעהען אונד דיא בעפאלקערונג זיך אין דיעזער הינזיכט ניכט בעקלאגט. איך בין פעסט איבערצייגט, דאס גאנצע פאלק שטיממט דעם פארגעהען דער רעגיערונג צו.“

פערשיעדענע נאכריכטען.

(מאנארכען-בעגעגנונג.) קאניגין וויקטאריא פאן ענגלאנד ווארדע פארגעסטערן איהר נאכמיטטאגס אלס זיא אין אינסברוקק איינטראף, פאם קאיזער קאניג פראנץ יאזעף אם באהנהאפע ערווארטעט. נאך בעפאר דער צוג פאללשטאנדיג היעלט, ערהאב זיך דיא קאניגין צום גריססע. ז. מאיעסטאט קיססטע דער קאניגין דיא האנד אונד פיהרטע זיא אם ארמע אין דיא גלאנצענד געשמיקקטען געמאכער דעס באהנהאפעס. נאך אנדערטהאלבשטינדיגעם אויפענטהאלטע ערפאלגטע דיא אברייזע דער ענגלישען קאניגין, נאך הערצליכסטער פעראבשיעדונג געלייטעטע ז. מאיעסטאט דיא קאניגין אם ארמע צום קופעה, וואו זיך דיא מאיעסטאטען אומארמטען אונד קיססטען.

(פאם סערבישען קאניגספאארע.) קאניג מילאן געדענקט, אויך פערנערהין — מאן בעהויפטעט זאגאר פיר אימער — פאן זיינער געמאהלין געטרעננט צו לעבען. קאניגין נאטאליע ווירד איהרען וואהנזיטץ אים אויסלאנד נעהמען. אב אין דייטשלאנד, איזט נאך פראגליך, דא דיא קאניגין אויך איהרען זאהן, דען סערבישען קראנפרינצען, בייא זיך האט אונד פערזענליכע פאליטישע בעדענקען געגען דיא ערציעהונג דעס טהראנפאלגערס אין דייטשלאנד פאן זייטע דער מאססגעבענדען קרייזע סערביענס ערהאבען ווערדען דירפטען. אן איינער פעראיינונג דעס קאניגספאארעס ווירד געצווייפעלט, דאך דירפטע עס אויך צו קיינער קערפערליכען שיידונג דעסזעלבען קאממען.

(אונטערריכטסמיניסטער טרעפארט) איזט פארגעסטערן צום ערסטען מאל נאך זיינער גענעזונג אים אבגעארדנעטענהויזע ערשיענען, וואו ער פאן אללען זייטען אויפס הערצליכסטע בעגריססט אונד בעגליקווינשט ווארדע.

(צור אבגעארדנעטענוואהל אין דונא-סערדאהעלי.) היעלט פערהאנדעלט דיא פיערטע געריכטסקאממיססיאן דעס אבגעארדנעטענהויזעס איבער דיא געגען דיא וואהל דעס הערן לודוויג קריים צום אבגעארדנעטען פאן דונא-סערדאהעלי איינגערייכטע פעטיציאן.

(איין רעליגיאנער אנטיסעמיט.) דער אנטיסעמיטישע אבגעארדנעטע טירק צייגטע זיך יעטצט דאדורך אויס, דאסס ער אים אסטערדייכישען אבגעארדנעטענהויזע וואהרענד דער שפעציאלדעבאטטע איבער דאס בודזשעט פאסט בייא יעדעם איינצעלנען פאסטען דאס ווארט ערגרייפט. אים וויר איבער דיא שלעכטע בעהאנדלונג דער אנטיסעמיטען צו בעקלאגען. בייא דעם פאסטען „שטאאטס-פאליציא“ ערהאב זיך געסטערן טירק אונד קלאגטע אויס: „מיינע פארטייא ווירד פאן דער פאליציא עבענזא בעהאנדעלט וויא — דיא ארבייטער!“ דא האטטען וויא וויר גלויבען, עהער דיא ערדליכען ארבייטער אורזאכע, זיך דאריבער צו בעקלאגען, דאסס מאן זיא זא בעהאנדעלט, וויא דיא מיסטיגען העררען אנטיסעמיטען.

(איין פעראורטהיילטער אבגעארדנעטער.) דער רייכסראטס-אבגעארדנעטע אנדאר יאראנאי איזט פאר איינען מאנאטען פאן דעם בודאפעסטער שווארגעריכטע וועגען איינער געגען דען געמיינדענאטער פיר נאדי פעראפפענטליכטען ערהערידריגען ערקלארונג צו צוויא מאנאטען געפאנגניס פעראורטהיילט ווארדען. דיעזעס אורטהייל איזט נון אין רעכטסקראפט ערוואכסען אונד געסטערן האט אין פאלגע דעססען דיא קאניגל. שטאאטסאנוואלטשאפט אים דיא אויסליפערונג אנדאר יאראנאי׳ס בעהופס אנטריטטעס זיינער שטראפע בײם פרעזידיום דעס אבגעארדנעטענהויזעס אנגעזוכט.

(דיא אלטאפנער איזר. געמיינדע) האט זיך אן דען מאגיסטראט דער הויפטשטאדט אים ערהאלטונג איהרער איים קאממונאלען מיטטעלן בעווילליגטען איבערזעטצונג גע-

---

געשיכטע

דעס אונגארישען פרייהייטסקאמפפעס.

(41-טע פארטזעטצונג.)

דיא ערקלארונג דעס ערצהערצאגס-פאלאטין, דערציפאלגע ער קיינע פעראדנונג, זאנדערן נור איינע איינפאכע מיטטהיילונג אן דאס הויז האבע געלאנגען לאססען וואללען, בערוהיגטע פאללשטאנדיג דיא געמיטהער. אונד אם אנדערן טאגע בעאיילטע מאן זיך, איהם דיעס צור קעננטניסס צו בריגנען; נאנין יעדאך קאננטע דאס פערהאלטען דעס פאלאטינס דיא פערזאממלונג ניכט בערוהיגען. דען טראטץ דער אויפפארדערונג פאן זייטען דעס הויזעס, קאשוטה אונד סעמערע צו בעשטאטיגען, האטטע דער פאלאטין דיעס ניכט געטהאן, יא נאך מעהר, עס ליעסס זיך דייטליך ערקעננען, דאסס ער פאר דער האנד דאס פערבלייבען קאשוטה׳ס בייא דער רעגיערונג ניכט מיט גינסטיגעם אויגע אנזעהע.

דער פאלאטין ליעסס דעמנאך ניכטס אונפערזוכט, באטטהיאני צור צוריקקנאהמע זיינער אבדאנקונג צו בעוועגען אונד וואללטע איהן אויך נאך פערנער מיט דער לייטונג דער רעגיערונג בעטרויט וויססען.

דיעזער האטטע געגען אללעס דאראן געזעטצט, אום אללעס אים פריעדליכען וועגע צו לאזען. דאהער ערקלארטע ער זיך בערייט, דיא פרעזידענטשאפט וויעדער אנצונעהמען אונד איין נייעס מיניסטעריום צו בילדען. אבער אונטער דער בעדינגונג, דאסס ער דאבייא אויף דיא צושטיממונג דעס הויזעס רעכנען קאננע אונד דאסס ז. מאיעסטאט יעללאטשיטש פערביעטע, אונגארן אנצוגרייפען. אלס באטטהיאני אם נאכפאלגענדען טאגע דיעזע ערקלארונג פאר דעם רעפרעזענטאנטענהויזע אויסשפראך, ווארדע דיעזעלבע פאן דער נאציאנאלפערזאממלונג אונטער שטירמישעם פרייהייטסאויסברוכע גוט געהייסען.

אויך קאשוטה דריקקטע זיינע בעפריעדיגונג היעראיבער אויס.

דא באטטהיאני דיא אללגעמיינע בעפריעדיגונג דעס הויזעס געזעהן האטטע, וואללטע ער אין דער האפפנונג, דאסס דער קאניג דיא געשטעללטע בעדינגונג ערפיללען ווירדע, אין זיינע אבערמאליגע קאנדידאטור צום מיניסטערפרעזידענטען איין. זיין פלאן בעשטאנד דארין, דאסס וועגען יעלאטשיטש אונד דיא סערבען, פאן דעם מאנארכען צום פריעדען אויפגעפארדערט, דיא וואפפען ניעדערלעגטען, ער זיך מיט דען בעסטען אונד געמאססיגסטען עלעמענטען אומגעבען אונד מיט הילפע דער אונגארישען ארמעע דיא ארדנונג וויעדערהערשטעללען ווירדע.

דעמגעמאסס לעגטע דער פאלאטין דיא קאנדידאציאן באטטהיאני׳ס, אלס פיאורענס דעס נייען מיניסטעריומס, דעם קאניג צור בעשטאטיגונג פאר.

דאמיט יעדאך דיא געפאהרען דיא נאציאן ניכט אונפארבערייטעט פאנדען, ענטוויקקעלטע באטטהיאני שאן יעטצט פיר דען פאלל, דאסס זיינע אן דיא בילדונג איינעס נייען מיניסטעריומס געקניפפטען בעדינגונגען אין וויען ניכט אנגענאממען ווירדען אונד יעלאטשיטש דער איינברוך אין דאס לאנד ניכט אונטערזאגט ווערדען זאללטע, דיא גראססטע טהאטיגקייט הינזיכטליך דער קריעגסריסטונגען.

פאר אללעם אנדערן ערליעס ער איינען אויפרוף אן אללע בירגער דעס לאנדעס, דעמציפאלגע אונטער בערופונג אויף דיא היילינע פאטערלאנדסליעבע אונד דיא זייט יאהרהונדערטען בעשטעהענדע קאנסטיטוציאנעללע פרייהייט, איינע אללגעמיינע ערהעבונג ארגאניזירט ווערדען זאללטע, יעדער וואפפענפאהיגע מאנן זאללטע דארט צו פינדען זיין, וואו פאן זייטען דעס פארדרינגענדען פיינדעס דיא געפאהר דראהטע, דאמיט דורך צוריקקווייזונג דעס אונגערעכטפערטיגטען אנגרייפענדען געגנערס דיא נאציאן אים אנגעזיכטע דער געבילדעטען וועלט דען בעווייז ליעפערע, דאסס זיא יעדערצייט בערייט זייא, איהרע פערלעטצטען רעכטע אויך מיט דען וואפפען אין דער האנד צו פערטהיידיגען.

דיעזער אויפרוף באטטהיאני׳ס ענטבעהרטע ניכט דעס ערפאלגעס. אין דער הויפטשטאדט, וויא רינגס אים לאנדע, שטראמטע אללעס וואפפענפאהיגע הערבייא, זיך צום שוטצע דער היימאט אין דאס העער איינרייהען צו לאססען.

דאס וואר אבער אויך זעהר נאטהווענדיג, דענן יעללאטשיטש זעטצטע אם 11-טען סעפטעמבער איבער דיא דראווא אונד ערעפפנעטע דאמיט דען ענטזעטצליכען בירגערקריעג, דער פאר גאטט אונד דער וועלט ניכטס גערינגערעס וואר, אלס איינע עמפארונג געגען רעכט אונד גערעכטיגקייט.

23.

דער איינברוך יעללאטשיטש׳ס.

יעללאטשיטש, „דער געליעבטע באנוס,“ שטאנד אלס פיינד מיט בליטצענדעם שווערט אויף דער היימאטליכען ערדע.